

Mæst, ogfaa meest ville komme til at føle de større Paalæg. Man vil maaskee indvende herimod, at de ogsaa have større Gønde; men jeg skal dog dertil bemærke, at de ingenlunde have denne i Forhold til Byrden, den forøgede Udgift medfører.

Indenrigsministeren: Jeg maa behynde med at erklære, at jeg, da denne Rigsdag traadte sammen, havde det Haab, at dette Lovforslag i denne Session vilde blive ført til en lykkelig Ende, og jeg troer, at dette Haab var støttet til gode Grunde. Jeg var mig bevidst, at det, der her var forelagt, gik ud paa at give en betydelig udvidet Myndighed og indføre en bedre Organisation for den største og betydeligste af de kommunale Institutioner. I Lighed med den nye Kommunallov, der var givet for Kjøbenhavn, maatte man antage, at man vilde skaffe sig det bedste Udgangspunkt for en gennemgribende Reform i vort hele øvrige Kommunalvæsen, ved først at give en udstrakt Myndighed til dem, der raade over de største pekuniære Kræfter. Jeg troede, at dette saameget mere turde gjøre Regning paa en god Modtagelse, som det i en ganske væsentlig Henseende realiserede en retlig Konsekvens af selve Grundloven. Det store Princip, der er nedlagt for Valgloven, nemlig, at Alle ere berettigede til at optræde og udøve Rettighed og Myndighed som Statsborgere, men ikke deelte i forskellige Stænder, havde endnu ikke gjort sig gjældende i de kommunale Forhold; Kjøbstad og Land stode endnu ligeoverfor hinanden, og det er Hovedtanken, der ligger til Grund for Lovforslaget, at udslette denne Adskillelse, som havde tabt sin sande Berettigelse, ved en Række af Love, der ganske ere givne i Grundlovens Ånd, og som synes at fordre som deres sidste Slutsteen, at vi ogsaa med Hensyn til dette vigtige Forhold skulde samarbejde som lokale Afdelinger af det hele Følk, men ikke længere som modsatte Stænder. Det havde dernæst været mig muligt, ikke blot at indføre en, som jeg troer, aldeles fuldstændig Skattebevillingsret indenfor de Grændser, hvori den kan tildeles Kommunerne, og altsaa en virkelig Selvregjering med Hensyn til de lokale Forhold af

Mænd, der igjennem repræsentative Valg vare udgaaede af selve Befolkningen, men det var tillige lykkeligvis derved at indføre en stor Mængde Forbedringer i mange administrative Forhold. Jeg skal ikke opholde mig ved disse Ting, der i Forhold til de almindelige Principer, der ligge til Grund for Loven, kun ere meget smaa; men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at der i den foreliggende Lov er ikke saa Lister, der hver for sig kunde afgive tilstrækkeligt Stof for et af de smaa Lovudkast, der her pleie at finde en velvillig Modtagelse. Der er alene i § 6 i det allermindste Stof til en Snees saadanne Smaalove, der efter min Mening opfylde berettigede og begrundede Ønsker og opheve ubillige eller uhenfigtsmæssige Indretninger, som i længere Tid have bestaaet, og jeg haabede derfor, at de, der maaskee mindre havde Die for det Princip, der ligger til Grund for den hele Lov, vilde finde sig saa meget tilfredsstillende ved disse Bestemmelser, at Loven turde gjøre Regning paa en god Modtagelse. Dette mit Haab er heller ikke blevet støttet ved den Skjæbne, Loven tidligere har haft her i Folkethinget. Det vil jo erindres, at det er tredje Gang, den foreligger til Behandling. Den første Gang, da den rigtignok fremkom saa seent, at der ikke var nogen Udfigt til, at den kunde blive vedtagen, blev den modtagen med Anerkjendelse, og jeg kan her tale saa meget friere, som jeg ikke kan tillægge mig nogen Roes i saa Henseende, thi det var, længe før jeg indtraadte i Ministeriet; man indrømmede, at det var en vigtig Lov, der i Grundlovens Ånd supplerede vore offentlige Institutioners Værd. Efterat Loven i forrige Session havde gennemgaaet en omhyggelig Bearbejdelse i et Udvalg, overveiede jeg strax, om jeg skulde underkaste den en ny Bearbejdelse, men da den Betænkning, der forelaa, og som jeg i mange Henseender uden Videre kunde tiltræde, ikke havde været til Forhandling her i Thinget, saa ansaa jeg det for at være det praktisk Hensigtsmæssigste at forelægge Loven i den Skikkelse, hvori den tidligere var forelagt. Imidlertid havde jeg mine Erindringer med Hensyn til alle de enkelte Endringsforslag fuldstændig ubearbejdede, og da Thinget syntes at gaae ind paa den samme Opfattelse, som forelaa i Udvalgs-